

USKORO KREĆE KONTROLA NIVOVA MARKERA U TNG-U

INSPEKCIJA POZIVA PUMPE DA SE PRIPREME

Nakon benzina i dizel-goriva, u program markiranja se uključuje i tečni naftni gas. Kada inspektori kreću u kontrole? Kako prodavci sami mogu da provere da li imaju probleme u snabdevanju

Sudeći po pismima koja čitaoci revije SAT Plus šalju u našu redakciju, problemi u vezi sa gorivima najčešće se odnose na tečni naftni gas. Utoliko je važnija najava iz Ministarstva trgovine da uskoro počinju kontrole nivoa markera u ovom gorivu. Prodavcima kod kojih bude otkriven gas sa neodgovarajućom koncentracijom markera prete stroge kazne – do tri miliona dinara i zabrana rada.

Podsećamo, program markiranja se od prošle godine sprovodi za benzin i dizel-gorivo, a od ove i za tečni naftni gas. Zasniva se na tome da se u sve gorivo koje legalno dolazi na tržište odmah nakon uvoza ili proizvodnje dodaje precizna količina specijalne supstance zvane marker. Ako se kasnije utvrdi da gorivo na pumpi nema propisanu koncentraciju markera, to znači da je došlo nelegalnim kanalima ili je u njega naknadno nešto dodato. Cilj strategije markiranja je da se spreči nelegalno snabdevanje gorivima kojim se izbegava plaćanje akcije i poreza. Istovremeno se štite i potrošači jer se

osigurava da gorivo dolazi iz pouzdanih izvora, a koriste za prodavce je da se eliminiše nelojalna konkurencija zasnovana na mahinacijama.

Dodavanje markera u tečni naftni gas je počelo zimom, ali nisu odmah počele i kontrole na pumpama jer je moralo da se sačeka da je markirani gas iz skladišta u kojima se obeležava dođe do benzinskih pumpi, kao i da se potroši neobeleženi TNG koji je već bio na pumpama. Nedavne provere pokazale su da je do sada praktično sav TNG na tržištu propisno obeležen, odnosno da je dostignut ciljni nivo markera, tako da je ispunjen i taj uslov da inspektori počnu redovne kontrole gasa na benzinskim pumpama, onako kako već godinu dana proveravaju benzin i dizel-gorivo.

U inspekciji kažu da im nije cilj kažnjavanje prodavaca nego uvođenje reda na tržište. Oni zato pozivaju prodavce goriva da, pre nego što kontrole počnu, provere svoj lanac snabdevanja i gas koji prodaju.

– Cilj nam je da prodavci goriva spremni dočekaju naše kontrole i da pre nego što one počnu otklone eventualne probleme na svojim pumpama –
Slaviša Petković, načelnik Odeljenja za tehnički nadzor Tržišne inspekcije

Novi uredba otklonila sumnje

Gostujući u TV emisiji SAT, Slaviša Petković, načelnik odeljenja za tehnički nadzor u Tržišnoj inspekciji, objasnio je i jednu od glavnih promena koju je donela nedavno usvojena nova uredba o markiranju. Prema njegovim rečima, ranije se u gorivo, zavisno od njegove količine, dodavala određena količina markera potrebna za postizanje propisane koncentracije. Gorivo nije odmah nakon toga proveravano, što je kod prodavaca stvaralo sumnju da je možda došlo do greške. Zato je novom uredbom propisano da se odmah nakon dodavanja markera obavljaju i provere, i to u prisustvu trgovca čije je gorivo, tako da i on odmah zna da li je markiranje pravilno izvedeno.

Inspekcija je spremna

Jedan deo priprema za početak kontrolisanja nivoa markera u TNG-u je i obuka inspektora. Oni su još protekle zime imali jedan kurs, a intenzivnu obuku proći će i tokom septembra. Spremni su i posebni detektori za proveru prisustva markera u gasu, koji su drugičiji od onih koji se koriste za benzin i dizel-gorivo.

va spremni dočekaju naše kontrole i da pre nego što one počnu otklone eventualne probleme na svojim pumpama. Zato sada, kao i prethodnih mesec dana, delujemo preventivno i edukativno tako što obaveštavamo firme kod kojih smo u prelaznom periodu otkrili gas sa neodgovarajućim nivoom markera. To će im pomoći da pre nego što kontrole počnu, provere da li imaju neki propust u snabdevanju ili na svojim pumpama – objašnjava Slaviša Petković, načelnik Odeljenja za tehnički nadzor Tržišne inspekcije, dodajući da su se u poslednje vreme posebno koncentrisali na kontrole pumpe koje prodaju samo TNG, jer one

do sada nisu proveravane u okviru programa markiranja.

Želeći da što bolje pripreme prodavce, u inspekciji naglašavaju i da Uredba o markiranju daje mogućnost aktivnog uključivanja prodavaca i distributera u kontrolu markera kroz vanredne kontrole. Radi se o tome da trgovci mogu i sami da pozovu ekipe koje utvrđuju nivo markera u gorivu i tako otkriju da li imaju neki problem pre nego što do njih dođu inspektori. Za to imaju vremena još do kraja septembra, jer prema poslednjim informacijama, inspekcijske kontrole tečnog naftnog gasa počinju u oktobru. ■ S.P.

INSPEKCIJA ZAPOSLENIJA NEGO IKAD

Više od **hiljadu i po** provera

U proteklih 12 meseci tržišna inspekcija proverila je 1.740 benzinskih pumpi i skladišta i zabranila prodaju oko 1.135.000 litara goriva. To je bilans prvih godinu dana inspekcijskih kontrola u okviru programa markiranja goriva. Podsećamo, obeležavanje benzina i dizel-goriva koje legalno stiže iz domaće proizvodnje i uvoza krenulo je početkom prošle godine dodavanjem specijalnog markera, a u avgustu iste godine su inspektori počeli sa kontrolama na pumpama. One su od tada mnogo učestalije nego ranije, pa je mesečno u proseku kontrolisano oko 150 objekata i za 12 meseci provereno 5.603 uzorka goriva. Na 48 uzoraka smanjena

koncentracija markera ukazala je na malverzacije, pa je prodaja tog goriva zabranjena, a protiv prodavaca je pokrenut postupak kažnjavanja. Osim nivoa markera, inspekcija proverava i da li pumpe ispunjavaju i sve druge zahteve, kao što su tačnost automata, obeležavanje cena i računovodstvena dokumentacija. Za ovu godinu, najveća novost u programu markiranja je da je u njega uključen i tečni naftni gas, o čemu pišemo na strani 55. ■

